

			2 колоквиум - 20 бода			
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			10 бода	
	19.3.	Завршен испит: бодови			50 бода	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода		5 (пет) (F)	
			од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)	
			од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
			од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gerald E.McDonnell	Antisepsis, disinfection and sterilization	ASP Press	2017
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Caroline L. Pankhurst, Wilson A. Coulter	Basic Guide to Infection Prevention and Control in Dentistry	Wiley-Blackwell	2017
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Забоздравство во заедницата			
2.	Код	ОХЗЗБ32			
3.	Студиска програма	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра по детска и превентивна стоматологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3
7.	Оптовареност со предметот	3			

	изразена во ЕКТС кредити	
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Мира Јанкуловска
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	ислушани сите задолжителни предмети од прва година
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Цели на предметната програма (компетенции): по следењето на теоретска и практичната настава и положувањето на испитот студентот се стекнува со знаења и вештини за јавноздравствените аспекти на оралните заболувања, оралните заболувања како социјален медицински проблем, карактеристики на социјални медицински заболувања, распространетост и организација на стоматолошката служба, основни познавања за уредување на системот на здравствена заштита на Република Северна Македонија, познавање на медицинската администрација, показателите на оралното здравје и оралните заболувања, јавно-здравствените аспекти на оралната епидемиологија, познавања и вештини во промоцијата на оралното здравје, социјалните фактори и оралното здравје, вештини за планирање и организирање на стоматолошки превентивни програми, кампањи, активности во заедницата, технолошки решенија и закони.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава -предавања 1.Поглавје- Закон за здравствена заштита - Уредување на системот на забоздравствената заштита во Република Северна Македонија, Закон за здравствена заштита, управување со системи-систем на забоздравствена заштита, право на здравствена заштита, начела на здравствената заштита, здравствена дејност, видови на здравствена заштита..... 3 часа - Мрежа на здравствени установи, здравствени установи, здравствени работници и соработници, вреднување на квалитетот на забоздравствената заштита, задачи, организација, стандарди, нормативи, протоколи..... 4 часа <i>Резултати од поглавје 1. Студентите се стекнуваат со знаења за уредувањето на системот на забоздравствената заштита во Република Северна Македонија и со Законот за здравствена заштита како основен правен акт за уредување на здравствената заштита во државата, како и со дефиницијата на здравствената заштита. Стекнуваат знаења за видовите на здравствена заштита, мрежата и нивоата на здравствена заштита, соодветно формирање на здравствени установи и нивната дејност на сите три нивоа на здравствена заштита.</i> 2.Поглавје - Превентивна стоматолошка здравствена заштита - Дефиниција, значење, задачи и нивоа на превентивната стоматологија - Превентивна стоматолошка здравствена заштита и мерки на јавното здравство за зачувување и унапредување на оралното здравје: програми по популациони групи, кампањи, активности во заедницата, технолошки решенија, закони..... 3 часа <i>Резултати од поглавје 2. Студентите стекнуваат основни знаења за значењето, задачите и нивоата на превентивната стоматолошка заштита, планирањето и организирањето на превентивни програми, индивидуални, масови и интегрирани, по популациони возрастни групи препорачани од Светската здравствена организација (СЗО)</i> 3. Поглавје - Организација на стоматолошката здравствена заштита

		- Стоматологија (дефиниција, поделба). Теориски основи на современата стоматологија, цели, задачи, развој на специјалности. Основен поим и карактеристики на стоматолошката професија: научна основа, образование, континуирана стоматолошка едукација, морални кодекси, декларации и заклетви, институции и кадри кои учествуваат во развојот на стоматологијата во Република Северна Македонија..... 3 часа - Принципи, начела и организација на стоматолошката заштита на населението..... 2 часа <i>Резултати од поглавје 3. Студентите ќе стекнат знаења за задачите на стоматолошката здравствена заштита, планирањето и распространетоста, нејзините активности од аспект на активна и пасивна здравствена заштита, како и нејзината организација според видот на третманот кој се реализира на населението по возрастни групи.</i> 4. Поголавје - Епидемиологија на оралните заболувања и медицинска администрација. - Дефиниција на здравјето, дефинирање на оралното здравје и оптимално орално здравје. Епидемиологија на оралните заболувања и фактори на ризик и етиопатогенеза на оралните заболувања, како и индекси за регистрација на оралните заболувања2 часа - Јавноздравствени аспекти на оралните заболувања, оралните заболувања како социјален медицински проблем, карактеристики на социјално-демографските медицински заболувања евиденција и администрација.....3 часа <i>Резултати од поглавје 4. Студентите се запознаваат со дефиницијата на оралното и опитото здравје, епидемиологијата на оралните заболувања и факторите на ризик и етиопатогенеза на оралните заболувања. Исто така, ќе ги изучуваат базичните епидемиолошки критериуми и индексите за регистрација на оралните заболувања нивните јавноздравствени аспекти како социјален медицински проблем, карактеристики на социјално-демографските медицински заболувања.</i> 4. Поголавје - Забоздравствено просветување - Промоција на оралното здравје и забоздравствено воспитување, поим, дефиниција, цели и задачи, содржина на забоздравственото просветување по популациони групи..... 3 часа - Шема на планирање на забоздравствено просветување, методи и средства на забоздравствено просветување, евалуација, тешкотии во спроведувањето на забоздравственото просветување..... 2 часа <i>Резултати од поглавје 5. Студентите се запознаваат со дефиницијата за забоздравственото просветување препорачана од Светската здравствена организација и промоцијата на оралното здравје и забоздравствено воспитување, поим, дефиниција, цели, задачи и содржина на забоздравственото просветување по возрастни популациони групи. Студентите ќе се стекнат со вештини за планирање и изработка на шема на планирање на забоздравствено просветување, метод, принципи и средства кои се применуваат, како</i>
--	--	---

	и со сознанија како да се справат со тежкотиите во спроведувањето на забоздравственото просветување. ПОГЛАВЈЕ 6. Јавно забоздравство - Вовед во јавното здравство, стоматолошкото јавно здравство (забоздравство), дефиниција, здравјето и заболувањата, историјата и развојот на јавното здравство и забоздравство, достигнувањата на јавното здравство и забоздравство, основните хигиенско-еколошки и социјално-медицински термини..... 2 часа - Значење на односот меѓу пациентите и забоздравствениот кадар (стоматолошкиот со тим). Закон за правата на пациентите..... 3 часа <i>Резултати од поглавје 6. Студентите ќе стекнат сознанања за значењето на јавното здравство, стоматолошкото јавно здравство (забоздравство), дефиниција за здравјето и заболувањата, историјата и развојот на јавното здравство и забоздравство. Во ова поглавје, студентите ќе се запознаат со достигнувањата на јавното здравство и забоздравство, начините како тоа да се унапреди, основните хигиенско-еколошки и социјално-медицински термини. Студентите ќе се стекнат со вештини за воспоставување на соодветен однос на комуникација со пациентите и ќе се запознаат со Законот за правата на пациентите.</i> Вкупно: 30 часа Практична настава-вежби - Од првото поглавје - Закон за здравствена заштита на Република северна Македонија начела и уредување на системот за здравствена заштита, здравствена дејност..... 2 часа - Мрежа и нивоа на здравствена заштита, здравствени установи, здравствени установи, здравствени работници и соработници, вреднување на квалитетот на забоздравствената заштита, задачи, организација, стандарди, нормативи, протоколи..... 3 часа - Од второто поглавје - Значењето, задачите и нивоата на превентивната стоматолошка заштита, планирањето и организирањето на превентивни програми, индивидуални, масови и интегрирани, по популациони возрастни групи препорачани од Светската здравствена организација (СЗО)..... 2 часа - Од третото поглавје - Организација на стоматолошката здравствена заштита, задачите на стоматолошката здравствена заштита, планирањето и распространетоста, нејзините активности од аспект на активна и пасивна здравствена заштита, како и нејзината организација според видот на третманот кој се реализира на населението по возрастни групи..... 2 часа - Од четвртото поглавје - Јавноздравствени аспекти на оралните заболувања како социјален медицински проблем, карактеристики на социјално-демографските медицински заболувања. Епидемиологија на оралните заболувања и фактори на ризик и етиопатогенеза на оралните заболувања, како и индекси за регистрација на оралните заболувања..... 2 часа - Од петото поглавје - Збоздравственото просветување и промоцијата
--	--

		на оралното здравје и забоздравствено воспитување, поим, дефиниција, цели, задачи и содржина на забоздравственото просветување по возрастни популациони групи. Планирање и изработка на шема на планирање на забоздравствено просветување, методи, принципи и средства кои се применуваат, како и тешкотии при спроведувањето на забоздравственото просветување.....3 часа - Од шестото поглавје - Стоматолошкото јавно здравство (забоздравство), дефиниција, здравјето и заболувањата, историјата и развојот на јавното здравство и забоздравство, достигнувањата на јавното здравство и забоздравство. Значење на односот меѓу пациентите и забоздравствениот кадар (стоматолошкиот со тим), Закон за правата на пациентите.....1 час <i>Резултати од изведувањето на практична настава-вежби: студентот се стекнува основни познавања за уредување на системот на здравствена заштита на Република Северна Македонија, нивоата и мрежата на здравствена заштита, јавноздравствените аспекти на оралните заболувања, оралните заболувања како социјален медицински проблем, карактеристики на социјално-демографските медицински орални заболувања, распространетост и организација на стоматолошката служба. Студентите се стекнуваат со познавања и вештини во промоцијата на оралното здравје, забоздравственото просветување, социјалните фактори и оралното здравје, вештини за планирање и организирање на стоматолошки превентивни програми, кампањи, активности во заедницата, технолошки решенија и закони</i> Вкупно 15 часа		
13	Заемна поврзаност на предметите	Поврзаност со Превентивна стоматологија, Орална хигиена, Јавно здравје		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, практична настава-вежби, дискусии за уредувањето на системот на здравствена заштита во Републиката и законот за здравствена заштита. Симулации (практични задачи) и практично организирање, планирање, и изведување на превентивни програми и забоздравствено просветување кај различни популациони групи поделени по возраст и ризик од орални заболувања.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30 часа
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	15 часа
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	
		17.3.	Домашно учење - задачи	45 часа
18	Услови за потпис			
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		
	19.3.	Завршен испит: бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)

		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Иљовска С., Јанкуловска М. и сор.:	Забоздравство во заедницата	Стоматолошки факултет, Скопје,	2007
		2.	Josef John:	Textbook of Preventive and Community Dentistry: Public Health Dentistry	CBS Publishers & Distributors Pvt Ltd, India	2018
		3.	U.S. Department of Health and Human Services	A Call to Action to Create a 21st Century Public Health Infrastructure	Public Health 3.0	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивановски К., Пандилова М.:	Орално здравје,	Стоматолошки факултет во Скопје	2008
		2.	Блаже Николовски, Ѓорѓи Шуманов	Епидемиологија и јавно здравство,	НИП Студентски збор, Скопје	2009
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Клиничка орална хигиена			
2.	Код	ОХЗКОХ2			
3.	Студиска програма	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра по болести на уста и пародонт			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	8			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф Маја Пандилова			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			